

14 MAYIS ECZACILIK GÜNÜ 148. YIL KÜTLAMALARI

14 Mayıs Eczacılık Günü 148. yıl kutlamaları, Sağlık ekibinde eczacıların vazgeçilmez görevinin bilinci ile Bölge Odalarımız ve TEB'nin katıldığı programlarla yapıldı. Bu yılki kutlamalar, genelde yoğun bilimsel tartışmalar, panellerle geçti.

Türk Eczacıları Birliği, Ankara Eczacı Odası ve Gazi Üniversitesi Eczacılık Fakültesinin ortaklaşa düzenlediği Ankara'daki kutlama programına katıldı.

Ankara'daki kutlamalar TEB Merkez Heyeti ve Ankara Eczacı Odası Yönetim Kurulunun kıldığı Anıtkabir'e ziyaretlerle başladı.

Saat 10.00'daki Gazi Üniversitesi Eczacılık Fakültesi'ndeki açılış, saygı duruşu ve Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Müzik Bölümünün sunduğu şarkılarla yapıldı. Günün önemini belirtir ilk konuşmayı Ankara Eczacı Odası Yönetim Kurulu Başkanı Dr. Ecz. Akın ÇUBUKÇU yaptı. Konuşmasında ülkemizdeki sağlık sorunlarının eczacılarla, diğer sağlık elemanlarının ortaklaşa vereceği uğraş ile çözümleneceğini savunan Dr. ÇUBUKÇU, bu 14 Mayıs'a eczacıların yıllarca sorunu olmuş sürşarj, benzer ilaç ve iskontolar gibi sorunlarının çözümlenerek girildiğini belirtti. İlaç fiyatlarındaki artışlara ve buna rağmen hala bulunamayan ilaçlara değinen ÇUBUKÇU, insanların sağlıklı yaşama hakkının, toplum ve çevre sağlığının korunması iyileştirilmesi ve geliştirilmesinin kâr amacına bırakılmaması gerektiğini söyledi.

İlaç ve eczacılığa hiç değinmeyen yeni Sağlık Yasasında, Genel Sağlık Politikasının da temellerinin belli olmadığını belirten ÇUBUKÇU Önsan Hakları Evrensel Beyannamesine, Alma-Ata Bildirgesine ve Anayasa'ya uygun çağdaş ve yeterli bir yasanın yaşama geçirilmesi gerektiğini söyledi.

Daha sonra söz alan Gazi Üniversitesi Eczacılık Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Ningur NOYANALPAN, eczacılığın ilk dönemlerine değinerek, eczacının ilacını kendizirir hazırladığını, zamanla ithal ettiği veya başka yollardan sağladığı ilaçları sattığını, zamanla da hekimlerin hazır preparat adlarını yazmasından ve ilaç sanayiinin gelişmesinden sonra, fabrikadan alıp halka satan aracı olarak görüldüğüne değinen NOYANAL-

PAN, eczacıların öğrenimleri sırasında meslek açısından hem teknisyen hem teorisyen olarak yetiştirildiğine ve bir eczacının yetişmesinin 5 milyon TL'ye mal olduğunu söyleyen NOYANALPAN, Anadolunun ücra köşelerinde eczacının hem doktorluk hem eczacılık yaptığını, bunun da ancak kültürel ve ekonomik gelişme ile çözümlenebileceğini söyledi. Eczacılık mesleğinin hak ettiği yerde olmadığını, artan fiyatların her türlü yükünün eczacının sırtında olduğunu, reçetenin her türlü sorumluluğunun eczacıda olduğunu belirten NOYANALPAN, eczacının bazı ülkelerde daha iyi değerlendirildiğini ve doktora ilaç danışmanı olarak yardımcı olduğunu söyledi.

Öğrencilere hitaben de, eczacının görevinin bilinci içinde olması gerektiğini, eczanelerini yalnız bırakmalarını, hastaya yardımcı olmalarını söyledi.

T.B.M.M. Sağlık İşleri Komisyonu Başkanı Ecz. Mustafa BALCILAR da, dünyanın hiç bir yerinde sağlık problemlerinin halledilemediğini, ülkemizdeki durumun da farkı olmadığını, ülkemizdeki eczacılığın bazı sorunlarının özellikle sürşarj'ın çözümlendiğini, her ilacın bulunduğunu belirtti. Sosyal güvenlik şemsiyesinin gelişmesiyle ilacın fiyatının % 90'ının resmi kurumlardan alındığını, nüfusun % 50'sinin sağlık sigortasına tabi olduğunu yeni yasa ile herkesin sağlık sigortasına bağlanması yoluna gidildiğini söyledi.

Daha sonra söz alan TEB Merkez Heyeti Başkanı Prof. Dr. Mekin TANKER aşağıdaki konuşmayı yapmıştır.

— İlk diplomanın verildiği, yani Türkiye'de bilimsel eczacılığın başladığı günü kutluyoruz.

— Ülkemizin güncel meselelerinden biri Avrupa Topluluğuna tam üyelik yolunda atılan adımdır. Bu bakıştan hareketle eczacılıkla ilgili, yine güncel bazı konulara değineceğim.

— Önce Türk Eczacılarının Avrupa Topluluğu eczacılarıyla yakınlaşmaları yönün-

den geçtiğimiz yıl gerçekleşen önemli iki gelişmeyi, iftiharla nakledeceğim.

a) İki yılı aşkın bir süre devam eden hazırlıklardan sonra, Türk Eczacıları Birliğini, FIP (Federation International Pharmaceutique) üyeliğine önermiş ve Yunan Eczacıları Birliğinin, KKTC'ni illegal bir devlet göstermek suretiyle sürdürdüğü şiddetli itirazlara, protestolara, topluluktan çekilme gösterilerine rağmen izlediği olumlu politika ve yoğun çaba ile 8'e karşı 62 devletin oyu ile kabul ettirmeyi başarmıştır.

b) Geçtiğimiz günlerde hemen hemen sonuca vardırılmış önemli ikinci girişim de 1990 yılında yapılacak 50. FIP Kongresinin İstanbul'da toplanması kararının kabul ettirilmesidir. (Nihai karar Eylül 1987'de Amsterdam'da yapılacak FIP kongresinde verilecektir). Bu FIP'in Avrupa'nın biraz daha doğusundaki bir ülkede, yaşayanların çok büyük çoğunluğunun müslüman olduğu bir ülkede ilk kongresidir. Aynı zamanda, Anayasal meslek kuruluşlarının uluslararası topluluklarından birinin Türkiye'de düzenlediği ilk kongre olacaktır.

Bu iki gelişmeyi naklettikten sonra yine güncel 3 konu:

1) Dört yıllık Eczacılık öğretiminin beş yıla çıkarılması gerekmektedir.

Avrupa Konseyinin, Yüksek Öğretim ve Araştırma Komitesinin Eczacılık Öğretimi sekiyonunda, ülkeler arası standardizasyonun, yani ülkelerde verilen diplomanın Avrupa Topluluğunda da geçerli olması ve Eczacıların serbest dolaşımının sağlanabilmesi için staj hariç en az 3500 saatlik bir öğretim öngörülmüştür.

Bugün Türkiye'deki Eczacılık Fakültelerinde, 2500 saatlik bir öğretim uygulanmaktadır. Ve ne yazık ki öğrencilerin yeterli boş zamanı bulunmadığından hareketle ders

saatlerinin % 20-30 azaltılması teklifi dahi gelmiştir.

Eczacılık öğretiminde buna imkan yoktur. Aksine Avrupa Topluluğu standardına erişebilmek için ders saatlerinin artırılması ve öğrenciye yeterli zaman sağlanabilmesi için de öğretimin 5 yıla çıkarılmasına gerek ve hatta zorunluluk vardır.

Bunun yanında düzeltilmesi gereken bir diğer durum da Eczacılık Fakültelerindeki, pratik hiç bir amaca hizmet etmeyen yapay bölüm düzenlemesidir.

Eczacılık Fakültelerinin bölümleri Eczacılığın uygulama alanlarına yönelik, rasyonel ve rantabl bir sisteme oturtulmalıdır.

2) Bu günlerde bazı ilaçların reçetesiz ve Eczane dışında satılması önerileri SSYB gündemindedir.

OTC adıyla anılan ve ilaçların hekim, eczacı ve hatta ruhsatsız hazırlanacağından ötürü SSYB kontrolü dışında satılması yolunu açacak olan bu uygulamanın sağlık hizmetlerine hiç bir katkıda bulunmayacağı, hiç bir yarar sağlamayacağı, hatta ve mutlaka zararlı sonuçlar getireceği açıkça bilinirken, sadece bir-iki üretici firmaya, sağlık istismarı pahasına, daha geniş pazar sağlayacak böyle bir uygulamaya izin verilmeyeceğini ümit etmek istiyoruz. (Bu konuya bugünkü program içinde bulunan serbest bildirimde yeniden değineceğim).

TEB'ne göre etki gösterdiği ifade edilerek hazırlanan her ürün ilaçtır.

- Bu ürünler için SSYB'ndan ruhsat alınmalıdır.

- Şarj numarası taşınmalıdır ve Devletçe kontrolü yapılabilir.

- Reçeteli ilaçlar mutlaka Hekim ve Eczacının kontrolünde hastaya verilmelidir. İlaçların Hekim ve Eczacının kontrolü dışında satılması son derece sakıncalıdır.

- Bu ürünler için yapılacak reklamlar SSYB kontrolünde olmalıdır.

3) Türkiye'de Hastane Sağlık hizmetlerinin iyileştirilebilmesi için ön koşullardan biri de hastane eczacılığının yeniden düzenlenmesidir. Bugünkü Hastane Eczacılığı son derece yetersiz, kısır ve amaca uzak bir organizasyon içinde sürdürülmektedir.

Hastanelerde çağdaş eczacılık hizmetleri, eczacının yetki ve sorumlulukları şunlardır:

- a) Hastane içinde üretilen parental ilaçların hazırlanması, sterilizasyonu,
- b) Farmasötiklerin üretilmesi,
- c) İlaçların, kimyasal maddelerin ve farmasötiklerin dağıtılması,
- d) Bütün servislere gönderilecek ilaçların şişelenmesi ve etiketlenmesi,
- e) Bütün servislere yollanan ilaçların gerekli zamanlarda kontrolü,
- f) Antidotların ve diğer ilk yardım ilaç stok yedeklerinin bulundurulması,
- g) Tüm narkotik ilaçların ve alkolün dağıtımı ve bunların kayıtlarının sürekli olarak tutulması,
- h) Hasta tedavisinde kullanılacak olan bütün ilaçların, kimyasal maddelerin, biyolojik maddelerin, antibiyotiklerin ve farmasötik preparatların satın alınacakları yerlerin ve kalitelerinin belirlenmesi,
- i) Doktorların, Intern'lerin ve hemşirelerin ilaçlarla ilgili olarak bilgilerinin tazelenmesi,
- j) İlaçlar ve farmasötik preparatlar karşılığı hastalardan alınacak ücretler ile, ilaçların ve farmasötiklerin istenmesi ve dağıtımının yapılması için hastane politikasına uygun olarak yeterli bir kayıt ve muhasebe sisteminin, saymanlıkla işbirliği yapılarak, kurulması ve yürütülmesi,

k) Hastanenin politikasına uygun olarak, eczane politikasının ve işlemlerinin planlanması, organize edilmesi ve yürütülmesi,

l) Eczanedeki olanakların sürdürülmesi,

m) Hemşirelik okulundaki ve tıp eğitim programındaki öğrencilere ders verilmesi,

n) Eczacılık ve Terapötiker Komitesinin aldığı kararların uygulanması,

o) Hastane yöneticisine verilmek üzere, eczanenin gelişimi ile ilgili olarak periyodik raporların hazırlanması.

Prof Mekin TANKER serbest bildiriler bölümünde sunacağı Avrupa Ülkelerinde Eczane İşletmeciliği ve AT'na Geçiş Aşamasında Türkiye'nin Durumu konulu bildiriye açış konuşmasının arkasından sunmuştur. Bu konu ileriki günlerde TEB yayını olarak yayınlanacaktır.

Onur ve başarı belgelerinin dağıtımının ardından Ankara Eczacı Odasının öğrenciler arasında düzenlediği Sosyal Eczacılık Yazı Yarışmasının Sonuçları açıklandı ve öğrencilere ödülleri dağıtıldı. TEB Haberlerde ödül alan yazılara güncelliğine göre ileriki sayılarımızda okuyabilirsiniz.

Toplantının öğleden sonraki bölümünde serbest bildiriler sunuldu.

Süleyman ÇELİK, "İshale Ağızdan Sıvı Tedavisi Uygulamasında Eczacının Görevi ve Sorumlulukları" konusunda, Yrd. Doç. Dr. Nurettin ABACIOĞLU da "OTC-Reçetesiz, Eczane Dışında Satılan İlaçlar ve Türkiye Açısından Değerlendirilmesi" konusunda serbest bildirimlerini sundular. Bu serbest bildirimleri ileriki TEB Haberler'de izleyebilirsiniz.

Geleneksel 14 Mayıs II. Spor Şenliklerinin ardından serbest kürsüyle 14 Mayıs kutlamaları tamamlandı.